

نقش بازی در رشد اجتماعی کودک

بازی، ارتباط اجتماعی کودک و رابطه او را با محیط پیرامون گسترش می‌دهد و موجب شکوفایی استعدادها و بروز خلاقیت و مشارکت‌پذیری‌اش می‌شود. از سوی دیگر، میزان همکاری کودک را با دیگران توسعه می‌دهد. در بازی کودک با قوانین و مقررات آشنا می‌شود، پیروزی و را تجربه می‌کند و تلاش مجدد بعد از شکست را تمرین می‌کند.

کودکان پیش‌دبستانی عموماً تمایل پیدا می‌کنند که در گروه بازی کنند. این شرایط امکان تلاش و فعالیت بیشتر را برای کودک فراهم می‌آورد و سبب می‌شود او مهارت‌های همکاری و مشارکت با دیگران را بیاموزد و ویژگی‌های مثبت و منفی رفتار خود را بشناسد. از سوی دیگر، با مشکلات سایر کودکان نیز آشنا می‌شود و با مشاهده ناتوانی‌ها و ضعف‌های دیگر کودکان نگرانی‌هایش کاهش می‌یابد. این امر به انعطاف‌پذیری کودک بسیار کمک می‌کند.

به‌طور کلی، برای کودکانی که مشکلات ناسازگاری در آن‌ها دیده می‌شود شرکت در بازی‌های گروهی مناسب است؛ زیرا کودک در ارتباط با دیگر کودکان می‌تواند روابط درست ارتباطی را آموزش ببیند و رعایت کند.

نتیجه این مطلب اینکه کودک در زندگی روزانه به بازی نیازمند است و بازی به کودک کمک می‌کند که از نظر اجتماعی و عاطفی رشد کند، توانایی‌های خود را بشناسد و مشارکت‌پذیری اجتماعی و انعطاف‌پذیری را بیاموزد.

منابع

۱. احمدوند، محمدعلی. روان‌شناسی بازی. دانشگاه پیام‌نور. ۱۳۷۲.
۲. پیازده، ژان. روان‌شناسی کودک، ترجمه زینت توفیق، دانشگاه پیام‌نور. ۱۳۸۹.
۳. هیلگارد، ارنست. زمینه‌های روان‌شناسی. ترجمه محمدتقی براهمی، جلد اول، ۱۳۲۲.

ندا سلامت

روان‌شناس بالینی

بازی کودک، زندگی و آینده اوست

بازی یکی از روش‌های مؤثر در درمان مشکلات رفتاری و روانی کودکان است. به‌طور کلی، بازی نقش مؤثری در رشد کودک دارد و یادگیری و تقویت می‌کند؛ به‌طوری‌که طی بازی می‌توان به‌ویژگی‌ها، مسائل و مشکلات رشدی، حرکتی و رفتاری کودک پی برد.

بازی با تولد کودک آغاز می‌شود؛ بلافاصله پس از تولد فعالیت‌هایی آشکار می‌شود که کودک جهت‌سازی با محیط جدید انجام می‌دهد. باید توجه داشت که بازی طبیعی‌ترین شکل تمایل کودک برای تماس و برخورد با دنیای اطرافش است.

اندیشمندان بر ضرورت بازی کودکان تأکید دارند و نقش بازی را در مراحل مختلف رشد کودک مهم و اساسی می‌دانند. بازی یکی از مؤثرترین راه‌های کمک برای تعلیم و تربیت کودکان است. امام‌صادق (ع) می‌فرمایند: «کودک را در شش سال اول زندگی‌اش رها کن و با مدارا و آرامی رفتار کن تا بازی کند.» (وسائل‌الشیعه، ج ۶: ۲۱)

بازی باعث تقویت یادگیری و پیشرفت اجتماعی کودک می‌شود و وسیله‌ای برای بروز عواطف و احساسات اوست بروز عواطف منجر به رشد اجتماعی و بالندگی در کودکان می‌شود.

تعریف بازی

به هرگونه فعالیت جسمی یا ذهنی هدف‌داری که به‌صورت فردی یا گروهی انجام پذیرد و موجب کسب لذت برای کودک شود، بازی می‌گویند.

کودک هنگام بازی نیروی فکری و بدنی خود را به کار می‌گیرد و بازی را جزء زندگی عادی خویش به حساب می‌آورد و از آن لذت می‌برد. بازی کودکان فقط تفریح نیست بلکه باید آن را جدی‌ترین کار کودکان قلمداد کرد؛ زیرا آن‌ها عقاید و افکار خود را از طریق بازی بیان می‌کنند.